

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapest: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukés és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukés M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Herz I. és Vazina R. hirdetési irodájában

56. szám.

BRASSÓ, Szombat, május 16-án.

I-ső évfolyam 1885.

Igazságügyi palota.

Brassó, 1885. május 15.

Ez egyszer nem Budapesten, hanem Brassóban fognak igazságügyi palotát építeni.

Ez már fait accomplit.

Néhány évvel ezelőtt megyénk érdemes királyi ügyésze, Kenyeres Adolf, egy tervet vetett fel, mely hivatva volna városunkat nemcsak szépség tekintetében emelni, hanem igazságszolgáltatásunknak külső fényt kölcsönözni, s a felekre úgy, mint a bírói karra nézve egyszerűsíteni.

Eddig rendkívüli kellemetlenségek voltak igazságszolgáltatásunk tekintetében. A járásbíróság a város egyik végében, a törvényszék polgári osztálya a másik végében, a büntügyi osztály ismét másutt volt elhelyezve, s csak néhány hónap óta részesülünk legalább azon szerencsében, hogy törvényszék és járásbíróság egy fedél alatt van. Csak a büntügyi osztály és fogház van külön.

Hogy mily hátránnyal jár e szétszórtság általában és különösen a felekre is, azt bővebben fejtegetni fölösleges; eléggé igazolja ezt fáradságtalan ügyészünknek néhány évi fáradságos munkássága, csak hogy sikerüljön e nehézségeket leküzdeni. Kenyeres Adolf kir. ügyész eljárta a szükséges utakat, kopogtatott minden ajtón, nem kimélt áldozatot és fáradságot, csak hogy célját érjen.

Osszpontosítani kell az igazságszolgáltatás tényezőit, egy fedél alá hozni törvényszéket, járásbírószágot és fogházat, oly palotát emelni, mely méltó legyen városunkhoz s magához az igazságszolgáltatáshoz: ez volt Kenyeres Adolf gyönyörű intentiója. Kidolgoztatta a terveket, elkészíttette a költségvetést, szóval annyit tett, hogy csak az építés van már hátra, illetve a tervek elfogadása.

Évek kellettek erre, munkás évek s a fáradságtalan királyi ügyész lelkesedése nem csökkent. Végre siker koronázta munkáját. Az igazságügyminiszter ur végre-valahára elfogadta a terveket s beleegyezését adta egy kétemeletes igazságügyi palota építésébe, melynek előmunkálatai mielőbb foganatosításba fognak vétetni.

Ott, hol jelenleg a büntügyi osztály van, azon dombon fog állani az új palota, kilátással a felső sétátér felé. Az előtte elterülő rendezetlen tér fel fog tölteni s rendeztetni, —

ugy hogy ez városunknak egyik legszebb tere leend.

Brassó város képviselte ez egy alkalommal dicséretet, elismerést érdemel.

A város felfogta ezen új épület előnyeit és czélszerű voltát s ép ezért díjmentesen engedte át az illető telket az államnak. E szép tett nem szorul dicséretre.

Az igazságügyi palota csak kezdetnek tekintendő. Ha állami hivatalaink összes főnökeiben meg lesz az a nemes buzgalom és lelkesedés, melyet Kenyeres Adolf ez alkalommal is oly fényesen kitüntetett, remélhető, hogy a magas kormány városunkban több állami épületet fog emelni.

Ez emelné az állam tekintélyét különösen a velünk folytonos érintkezésben lévő Románia előtt, de emelné saját honpolgáraink előtt is. A külsőség is igen nagy faktor. S mi azt hisszük, valahányszor ily építkezésről szó leend, Brassó város tanácsa, illetőleg képviselőtestülete soha elzárkozni nem fog, nem lesz szűkkeblű s mindenkor készségesen fogja a szükséges telket az államnak díjmentesen rendelkezésére bocsátani.

Az igazságügyi palota építése tárgyában nemsokára vendégünk lesz. Sebestyén Mihály erdélyrészi királyi főügyészt küldötte ki a miniszter ur, hogy a terveket és területet, valamint az egész ügyet a helyszínén vizsgálja meg. A napokban várják a királyi főügyész urat, a kinek munkája nagyon könnyű leend, az alapos előkészítés minden nagyobb fáradságtól meg fogja kimélni őt.

Lesz tehát egy monumentális állami épületünk Brassóban, s ez Kenyeres kir. ügyész hervadhatatlan érdeme; a második, melynek építése ugyan korábbi eredetű, az állami iskola lesz, ez meg Koós Ferencz, a kitünő s ügybuzgó kir. tanfelügyelő érdeme.

Hátra van még egy pénzügyi palota, ennek kellene legnagyobbnak lenni, azután egy közös állami épület a posta, táviráda, kir. tan-, erdő-, vesztégintézeti felügyelők s egyéb állami hivatalok részére.

Egyszerre azonban nem követelhetünk ennyit, csak fokról-fokra, mi ezzel is megelégszünk. Maga az igazságügyi palota oly vívmány, melyre legkevésbé számítottunk — s mégis megkaptuk.

Kinek érdeme ez leginkább?

Bizony senki másé, mint Bethlen András grófé, azon főispáné, a ki főispánságának rövid három éve alatt is annyit tett megyéje érdekében, mint mások egy évtized alatt alig tettek. Neki köszönhető, az ő hatalmas befolyása révén nyertük meg ezt s fogunk megnyerni mást is.

Első helyen kellett volna őt kiemelniünk, de nem tettük, mert épen vele akartuk kapcsolatba hozni örömről, az ő nevéhez fűzni a dicsőséget, az érdemet, ezt pedig csak a végén lehet.

Ha a főispán ur nem érvényesíti odafönn nagy befolyását, akkor a szép terv még máig is csak papíron marad.

—y.

Belföld.

A belügyminiszter következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóságokhoz:

A cs. és kir. közös külügyminiszter ur f. évi 3396 szám alatt kelt átirata szerint az északamerikai egyesült államok követe közölte a bevándorlás szabályozása iránt 1882. évi aug. 3-án kelt törvényt, melynek értelmében elítelt bűntettesek, elmeháborodottak, hülyék és vagyontalan idegen bevándorlóknak a partra szállás nem engedtetik meg. Az egyesült államok követe ez alkalommal megjegyezte, miszerint igen sok eset fordult elő, hogy teljesen vagyontalan egyének a fentebbi törvény értelmében visszautasítottak.

Ezen törvény szerint minden utastól, ki ez egyesült államoknak nem polgára s a gőz vagy vitorlahajón idegen kikötőből az egyesült államok valamely kikötőjébe érkezik, 50 centnyi díj szedetik, ezen díjért az illető hajó tulajdonosa. ügynöke vagy vezetője felelős.

Ezen alaphoz egy bevándorlási alap képezetnek, melyből az ezen törvény keresztül vitelére felmerülő költségek fedezendő. Az illető államok bizottságai, hivatalnokai, vagy az arra rendelt hivatalnokok kötelesek a területükön fekvő kikötőkbe hajón érkező utasok viszonyait megvizsgálni, mivéből jogosítvák a hajó belsejének minden egyes részét megvizsgálni. Ha ily vizsgálat alkalmával az utasok között elítelt bűntettes, elmeháborodott, hülye vagy oly egyén teljesen vagyontalan és magáról a nélkül, hogy a nyilvánosság terhére esnék, gondoskodni nem képes, azoknak a partra szállás meg nem engedtetik. — Külföldön elítelt bűntettes (kivéve a politikai bűntetteseket) megérkezés után azon országba, hová való és a honnét jött, azonnal visszaküldetik. A költségek, melyek oly egyének visszaszállí-

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

A lenszeri jótékony intézet,
vagy:

a legszebb férfi és a 14 százalék.

(Ballada, szabadon Göthe „Erkőnig”-je után. — Szavaltatott a lenszeri Göthe-krancziban.)*

Ki az, ki e jótékony intézetet vezeti,

Melyben biztos zálog ellen pénzt kap akárki?

Oh, jertek, ti földhöz ragadt szegények!

Hisz segítünk mi szívesen tinéktek.

„Er fasst ihn sicher, er hält ihn warm.“

Fiam! mit titkolsz oly féltve a kendőben?

Inkább gyertyát gyújtunk, ha félsz a sötétben.

Ne félj! ezek itt tanderek, mi áruljuk áruit,

Az évi fizetés nem elég, kell egy kis profit!

„Mein Sohn, es ist ein Nebelstreif.“

En vagyok a legszebb ősz és nyugdíjban

Engem szeress, engem imádj legjobban!

En vagyok e városban a hires recitator,

A Schiller-kranczliban a Göthe-matador.

„Meine Mutter hat manch’ gülden Gewand.“

Jer, drága, édes öregem, jer közelébb,

Ne felejtse soha azt, fiadnak mit mondék.

*) Jelen költeményt egy előttünk még teljesen ismeretlen fűzfapoéta küldé be, melyet kuriozumnak nézünk. Szerk.

Jó híremet ismerik e költő városban,

Martonfalván úgy, mint Gácsmajorban.

„In dürrer Blättern säuselt der Wind.“

Add ide zálogod, ne bámulj, te ostoba!

Ingyen-jegyet is kapsz a Schiller-kranczliba.

Hivatalnokaim legjobban tudják, ki vagyok én,

Ősz és szép, nem mint pénztárnokom, oly vén.

„Und wiegen und tanzen und singen dich ein.“

Lásd, öregem, Haghy Máriát én képviseltem,

Ő hallott recitálni gyakran örömmel engem;

De épen midőn neki Erkőniget szavalám,

Meghalt, oda lett, mert öreg volt szegény ám!

„Es scheinen die alten Weiden so grau.“

Szeretlek, szegény népem, hozzátok a zálogot,

Hisz a város is kap érte kétezer forintot.

A forgalmi tőke? halva — apage satanas!

Elég, ha bért hoz raktár és localitas.

„Erkőnig hat mir ein Leides gethan.“

„Brassó“ morog, dühöng, ir és szekiroz,

Nem tudja, hogy engem ez nem zseniroz.

Engem oltalmaz paragrafus, alapszabály;

Számításom tiszta, mint a cseh kristály.

„Er hält in den Armen das ächtzende Kind.“

Afgán törzsek és az afgán nők társadalmi állása.

— A jelenlegi angol-orosz bonyadalmak alkalmából. —

Háboru lesz-e, vagy megmarad a béke távol keleten, azt ebben a pillanatban még nem tudhatjuk, mert az onnan érkező hírek napról-napra megcáfolják egymást, ma Komaroff orosz tábornok előnyomulását, és véres összeütközését jelentik az Afgánokkal, holnap már arról olvasunk, hogy az angol kormány azt az esetet casus bellinek tekintve, erélyes hangon követeli a pétervári kormánytól, hogy vezérét visszahívja előnyomulásából és keményen megbüntesse. Az orosz kormány felvilágosító jegyzéket küld Londonba, a békés óhajításoktól áradozva, Londonban hitelt adnak az oroszok ravasz képmutatásának és Gladstone kormány elnök beadja derekát, meghátrál az északi kolósszus előtt: már-már azt hihetnők, hogy a béke legalább tíz évre ismét biztosítva van.

Ámde fölülkerekedik Oroszországban a hadi párt, követelve, hogy Komaroff tábornok előre nyomulását ne gátolják, hanem engedjék őt bevonulni Heratba, a mivel aztán természetesen lényegesen meg lenne könnyítve Oroszországnak India meghódítása. Angolországban pedig meetingeket tartanak, melyekben azt hangoztatják, hogy Angolországban az Afgán kérdésben nem szabad meghátrálnia s az afgán fegyveren ejtett csorbát minden áron ki kell küszörlenie.

tásából származnak, a kiknek a partra szállás nem engedtetett meg, az illető hajó tulajdonosát terheli, a melyen jött.

Miről a törvényhatóságot azzal értesitem, hogy a mennyiben az esetleg létező kivándorlási hajlam ellen-sulyozására szükséges, tétesse közzé.

Megyei ügyek.

Brassó megye közigazgatási bizottságának ülése május 11-én. *)

A közigazgatási bizottság f. hó 11-én tartotta május havi gyűlését Bethlen András gróf főispán elnöklete alatt, mely ülésben semmi különös fontosságú tárgy fel nem merült.

Elsőnek Roll Gyula kir. tanácsos alispán terjesztette be havi jelentését, a melyből kitűnik, hogy a lólopás megyénkben még mindig nem szünetel teljesen. Tűzeset volt 8, még pedig Apácza, Földvár, Prázmár, Szentpéter, Krizba és Hosszufalu községekben, melyek által okozott károk besértéke 6983.10 frt. Biztosítva ebből igen kevés volt. Lopás történt kettő, mindkét esetben kézre kerültek a tettesek; rögtön halálozás volt kettő, öngyilkosság ugyanannyi. Rendkívül fontossággal bír azon körülmény, hogy az őszi vetések a felvidéki községekben teljesen tönkre vannak téve, hol az illető területeket újból kellett bevetni. A gyümölcsfák kivétel nélkül igen szépen virágoznak s kitűnő termésre nyújtanak reményt.

Ezen jelentés kapcsán kérdés tétetett az alispánhoz, hogy a felvidéki járási orvos miért nem lakik ezen járásban. Az alispán azon válasza, hogy ez iránt már intézkedett, tudomásul vétetik. A többi jelentések semmi lényegest nem tartalmaznak s érdekes lehet csak az építészeti hivatal főnöke által beterjesztett postai forgalmi statisztika. (Tér szűke miatt jövőre közöljük. Szerk.)

A havi jelentések után elintéztettek a folyóügyek. Itt az alispán több katonaelbocsátási ügyet terjeszt elő.

Az 1883. évi 6042. számú belügyminiszteri rendelet szerint a közigazgatási fogházak vizsgálata a bizottság hatásköréhez tartozván, Tompa Sándor, megyénk fāradhatatlan főjegyzője jelenti, hogy a szolgabírói fogházak alkalmasak, de a Brassó városi kapitánysági fogházak sem szám, sem nagyság tekintetében meg nem felelnek. Ennélfogva utasítatik a városi tanács, hogy a városkapitány meghallgatásával e hiányokat pótolja s intézkedései eredményéről aug. 11-ig tegyen jelentést.

Ugyan a főjegyző jelenti, hogy megyei közigazgatási előadó, Gróf Schweinitz Gyula a földmívelési miniszter rendeletéből hosszabb tanulmányi utat tesz Németországban.

A megyei tisztügyész a helybeli csizmadia ipartársulatnak azon évek óta függőben lévő kérdését referálja, vajjon az egyes tagoknak visszafizetett 394 frt. 60 kr. újból felhajtandó-e, vagy a társulat alapítókéjéből kiadás gyanánt elszámolandó-e. A gyűlés ez utóbbi értelemben határoz. Az építészeti hivatal főnöke előterjesztése alapján Deresty vasúti állomáson egy postaállomás felállítása hozatik javaslatba. Miután a többi előadó rendes folyóügyeiket terjesztette elő, — elnöklő főispán a gyűlést déli fél tizenkét órakor feloszlatta.

*) Mult számunkból tárgyhalmaz miatt kimaradt. Szerk.

Román lapszemle.

Brassó, 1885. május 15.

Szemet szurt a »Gazeta«-nál, 95. sz., hogy Kossuth Lajos hazánk és nemzetünk nagy férfja alapító tagja lett az erdélyrészi közművelődési egyesületnek. Még a kormány emberei is Kossuth nevével és népszerűségével csinálnak a nem magyar nemzetiségek ellen — úgy mond — propagandát. A Tisza kormány politikájának kétkulacsosságát — a »G.« szerint semmi sem világítja meg jobban, mint az a körülmény, hogy a mig az ő emberei — már t. i. a kormányé a Kossuth czége alatt Erdélyben a magyarosításra pénzt gyűjtenek, ugyanazon mamelukok a volt kormányzó arczképét a kiállításról kitiltják — „Uduescu portretul postului guvernator din expozitiune.”

Már eddig tudomást vehetett volna a »Gazeta«, hogy az erd. közművelődési egyesület nem áll valamely párt szolgálatában s hogy arra nem csak az erdélyi részekben folynak az adakozások. Nem lehet józan észszel azt állítani, hogy csak is a szabadelvű párt tagjai adakoznának a jelzett célra s ha a »G.« még is ezt a karja elhíttetni olvasóival, azokat is, magát is elámtja. Mi az eddig befolyt és aláírt összegekből, midőn még az egyesület alapszabályai megerősítve sincsenek, azt következtetjük, hogy az adakozások még csak ezután fognak olyan mérvet ölteni, mely előtt még a »Gazeta« is kalapot fog emelni és így fog szólni: »Tisztelet a magyar nemzetnek!«

Legyen tehát a »Gazeta« még egy kevés türellemmel. Hiszen már eddig is tapasztalhatta, hogy nem lett ebből az ügyből comédia. A Kossuth arczképeért se nyugtalankodik a »Bpesti Hírlappal« mert majd csak akad annak is helye. Már is illő helyre van kiállítva. Nem a kormány kétkulacsossága volt annak az oka, hanem a kép minősége felett felmerült nézetkülönbség.

Nagy bajt és gondot okoz a »G.«-nak Fogarásban Nagy Sándor árvaszéki elnök, a ki elrendelte, hogy az árvaügyek minden községben magyar nyelven tárgyalassanak, de reméli, hogy a köztörvényhatósági gyűlés nemsokára elintézi ezt a köz és nemzeti érdeket Nagy Sándorral szemben, a ki gyűlöli a román nyelvet, holott a nép adott kenyeret kezeibe. „Legyen nyugodt a Gaz., nem gyűlöli Nagy S. a román nyelvet s ezt biztosan tudjuk, de hogyan lehet egy ilyen ügyet két-három nyelven vezetni? Igaz, hogy a mig Fogarásban olyan árvaszéki elnök volt, a ki egy szót sem tudott magyarul, addig béke volt Izraelben.

Szinte mellőzém érinteni, hogy a »Tageblatt« és utána a Gazeta még mindig harangoznak Tisza miniszter elnök válaszára. Szerintök nem áll az, hogy egy állam sincs olyan, melyben a nemzetiségek olyan szabadon fejlődhetnének mint Magyarországon. Ott van ugy mondanak Ausztria, a monarchia másik fele. Ott a törvénykezési nyelv a népesség nyelvéhez alkalmazkodik. Az ügyvédek iratai nem német nyelven is elfogadtatnak, az ítéleteket is nem német nyelven is kiadják s a vádlott anyanyelvén védheti magát. Magyarországon az ügyvédek nem magyar beadványait visszautasítják, sőt hozzá teszi a Gazeta: még azt is követelik az ügyvédektől, hogy magyarul írják neveiket. Nagyban zug aztán a két egyhangú harang azért, hogy a magyar nyelv a nép- és középiskolákban is kötelező tantárgy lett. Magyarországon az állam egy nem magyar középiskolát sem tart fenn. Budapesten nincs bár

egy elemi német iskola, sőt a legutolsó budapesti német iskola megszűnését üdvözölte a közokt. miniszter. Elvándorolnak aztán a boldogtalan bujdosók Schwájczba, mint a hol jobb sorsa van a nemzetiségeknek. Annyi esze van azonban mind a kettőnek, hogy ne menjenek se Romániába, se Bismarck atyushoz, mert tudják, hogy Romániában és Germaniában nincs mit keressenek; haza küldenék őket azzal a jó tanácssal, hogy tanuljanak meg magyarul.

Hát szép az a nyelvszabadság oda át, de nem kérünk belőle. Nem akarjuk sem törvényhozásunkat, sem törvénykezésünket Babel tornyára változtatni, Romániában és Germaniában is ebben a nézetben vannak s a monarchia tulsó felében lakó német elem sem önként kapitulált; germanizált az eleget nemcsak Csehországban, Morvaországban és Galicziában a mig jól volt dolga, hanem germanizált Magyarországon is s ezt talán tudják Szebenben is, Brassóban is — addig mig tehette. A hivatkozás tehát nagyon téves. Kérünk Romániából adatokat s nem a csehkirályságból. Az az: nem kérünk sehonnán, mert semmi közünk ahhoz, hogy Románia él önjogával, Bismarck nem érkezik efélékkel vesződni. Annyit azonban megjegyzünk, hogy ha a Romániában lakó csángómagyar római katolikuskoknak nyelvi tekintetben olyan sorsa volna, mint nálunk akár a szász, akár a román atyafiaknak van: minden nap háromszor adnának halált az egék urának. És most? Most így beszél a moldovai csángó: hitem magyar, de nyelvem már nem fordul a magyar nyelvre.

Czenkalji.

Városi ügyek.

Brassó város közgyűlése

— május 13-án.

Már fél négy óra volt, midőn Brennerberg polgármester a három órára hirdetett gyűlést mintegy 25 képvisleti tag jelenlétében megnyitotta, különféle előterjesztéseket téve, melyek közül különösen megemlíten-dők, hogy a lefolyt hóban közelet adóban befolyt 2495 frt. 20 kr., fogyasztási adóban pedig 6574 frt. 63 kr.

Ezután áttért a polgármester a legutóbbi gyűlésen hozzá intézett interpellációk feleletére. Első helyen Schuster Károly interpellációja volt Dr. Weisz Ignác ismeretes füzeté tárgyában. S itt ünnepélyes hangot vett fel a polgármester ur, mint mikor a törvényzéki elnök halálos ítéletet szokott felolvasni.

Válaszában kiemeli, hogy a »Brassó« 40. számában foglalt Dr. Kábdebó Ferencz cikkét »Egy füzetéről,« s Dr. Weisz Ignác illető füzetét olvasta már s erre nézve kijelenti, hogy a dr. Weisz által felhozott állítások minden tekintetben elítélendő tulzások (Uebertreibungen), melyek tudatlanságból, rosszakaratból és a viszonyok nem ismeréséből származnak; ilyen rosszakaratu koholmányokra pedig ő mint a város polgármestere méltóságán alólinak tartja (!) hosszabban reflektálni. Az egész cikksorozat nem egyéb üres phrázisoknál, konkrét esetek felemlítése nélkül, személyeket meg nem nevezve s habár a »Brassó« őt ujjal provokálta is, mindazonáltal azt hiszi, hogy a képviselő testület, saját méltóságát és tekintélyét sérti, ha ezen ocsmány vádakra (schmähige Angriffe) hírlapilag felelne vagy esetleg sajtópert indítana, mit ő határozottan ellenez.

Ez a válasz lényege, melyet már jó eleve tudunk. Persze, itt kibuvó nincs, csak hogy azt mondani »erre nem érdemes felelni.« Ezzel azonban a város tisztikara még nincs rehabilitálva s mi most kétszeres kötelességünknek fogjuk tartani, esetről-esetre konkrét példákkal reámutatni a városi tisztviselők hanyagságára s tunyaságára, a mire eseteket nem kell Diogenes lámpájával keresni. — (Különben azt hiszszük, dr. Weisz Ignác ur majd felel a polgármester ur kiméletes (!) szavaira. Szerk.)

Sajnálunk kell városunk közönségét, de sajnáljuk egyszersmind, hogy Schuster Károly gyógyszerész, — mint a ki ügyben interpellált — oly könnyen tudomásul vette a kibuvót kereső választ. — Kár volt akkor ugy felfujni a dolgot, ha most oly szépen bele-sült. Schusternek nem lett volna szabad azt tudomásul venni, mert a vád azért továbbra is terheli a tisztikart. Nem gyermek vádolt itt, hanem önérzetes férfiú.

Nagyszerű egy kukullórium!... Nevetséges...

Felelt továbbá a polgármester Puskáriu interpellációjára a Kelhoffer pert s a regalejog megváltását illetőleg; előbbiben a város perverzeses lőn s felperes esküje ellenében — melyet ez már le is tett — a kereseti összeg kifizetésére ítéltetett; utóbbiban az ügyész és biz. jegyző személyének változása miatt fennakadás állott be, melyet igyekezni fog felfrissíteni, — a mi pedig a törösvári várat illeti, arra nézve az ügy a városi építészeti hivatalnál késik, mely most utasított, hogy a terveket legkésőbb jul. 1-ig terjesztsze be.

Folytatás a mellékleten.

Ily körülmények közt, minthogy a kitörendő harc színhelye kétségen kívül Afghanistan lesz, nem tartjuk érdektelennek olvasóinkat az afghán nők társadalmi állását, Chavanne József hírneves utazónak közelebről megjelölt nagyérdékű utazási rajzai nyomán megismertetni.

Az afghán nép az egyedüli, mely Ázsiában kis köztársaságokat képez s azokat teljes erejéből fenn is tartja. Ez a demokratikus vonás jellemzi majdnem az összes törzseket, a hol t. i. ez fegyveres erővel el nem nyomtatott. Sőt az arisztokratikus kormányral bíró nyugati törzsek nem engedelmeskednek khánjuknak, sőt ellenkezőleg ez mint rangban legidősbbs a közös intézkedéseket a legidősbekkel egyetértőleg köteles végrehajtani, ha csak azt nem akarja, hogy elűzessék. A legrégibb törzsalkotmányt a független törzsek megőrizték s ebben a tekintetben Svatnál a Jufuzaik szolgálhatnak példaul.

Midőn ezek az országot elfoglalták (a XIV. század közepén), a megmaradt svatoktól minden földet elvevén, azokat jobbágyokká tették. A tulajdonképeni jobbágyoktól a szó szoros értelmében abban különböznek, hogy szabad költözködési joggal bírnak, a mit egyébiránt ritkán vesznek igénybe, mert különben ortalom nélkül maradnának. Semmiféle politikai jogokkal nem bírnak, hanem földesuraik képviselik őket minden ügyeikben.

Az afghánok erkölcesei igen egyszerűek, de mindazáltal bizonyos méltósággal kötvék egybe; az indusok csuszó-mászó hizelgése teljesen idegen előttük, sőt az európaiakkal szemben, is teljesen egyenrangúknak tekintik magukat.

Az afghánok valamennyien mohamedánok és csaknem kizárólag szumiták; csak az északi hezárók, sőt a véletlenül Afghanistanban elő persa kézművesek vagy kereskedők, valamint a Kabul egyik külvárosába Nadir sach által telepített kizibbasok. Többé-kevésbbé fanatikusok, mint mohamedán, miveltségi fokozatukhoz képest; a nagyobbbrést a szufizmus felé hajló művelt osztályok, melyek a szufikus, persa és afghán költőket előszeretettel olvassák, a más hitűekkel szemben türelmesek és nem ritkán a vallásos közönyösségnek hódolnak.

Az izlam elfogadásának dacára sem bír náluk a kórán általános érvénnyel mint törvénykönyv; a független afghán törzsek belügyeikben már bizonyos szokásokat vettek alkalmazásba, melytől makacs természetük még az új vallás befolyása által sem tért el; ezt pachtunvalnak (afghánok szokása) nevezik s még ma is általános érvénnyel bír közöttük. Ez a hagyományos szokás főképen az enyém-tied kérdésére, pörös ügyekre, kártérítésekre, kártételekre és testi sértésekre, valamint a megengedett önségélyre s a vérbosszura vonatkozik.

(Vége következik.)

A válaszok nagy bölesen tudomásul vétetvén, Strevoi Miklós ügyvéd interpellálja a polgármestert azon bolgárszéki dráma tárgyában, melyet mi annak idején közöltünk. Interpelláló hosszab beszédében jelzi, hogy a rendőrség rekvirálása ez esetben, indokolatlan volt s úgy mond — volt idő, — akkor pedig még nem volt sem fogyasztási-, sem kövezet-, sem annyi féle más adó — midőn a város lakossága az évek egy-két napján ingyen vihetett az erdőből fát, ma pedig nemcsak, hogy azt nem szabad, hanem egy zöld ág miatt egy városi polgárélete esik áldozatul. — Igen jellemző Strevoi azon kijelentése, hogy az erdőőrök nem a hely színen őrzik az erdőt, hanem benn a városban s ha itt látnak valakit fával vagy zöld gallyal, elfogják azt, vagy megzabololják, nem tekintve, hogy az a künn fekvő saját kertből is származhat. S ennek alapján kérde, van-e tudomása a polgármesternek azon szomorú esetről, mely a románok Szt. György napi előészakáján Bolgárszékben történt, hogy oda az erdők őrzésére rendőrség rekviráltatott ki, miért történt ez és akarja-e felelősségre vonni azon tisztviselőt, ki ez intézkedést tette? Van-e tudomása, hogy az erdőőrök a fenn érintett módon végzik feladatukat s mit szándékozik ez ellen tenni s végül akar-e alkalmas időben javaslatot terjeszteni a képviselőt elé az iránt, hogy a város lakói évenként 2—3 napon kellő felügyelet mellett ingyen vihessenek fát az erdőből.

A polgármester kijelenti, hogy az ügyben a rendes vizsgálat megindult s mihielyt az be lesz fejezve, válaszolni fog az interpellációra.

Ezután áttért a gyűlés a napirendre, mely azonban semmi lényegest nem tartalmaz. A határozatok sablonszerűek, a mint azt a klikk előre megállapította,

Városi perek.

Török Pál Mihály haszonbérben tartotta Brassó városától a Gartsinban levő felső malmot és hátralékban maradt 1879. július 1-én 61.25 krral haszonbér fejében. Ezen összegért 1880. évi márczius 10-én lett beperelve, de hogy a város valamit kapott-e követelésére, azt alig hiszem.

A város a kérdéses malmot kénytelen volt tovább adni, mert Török Pál Mihály a malomban tönkre ment. — Az új árverésen a malomért 605 forintot helyett csak 403 forintot ígértek egy évre. Erre a város a 202 frtnyi első évi differentia felére 101 frt, erejéig beperelte Török Pál Mihályt, de már az első bíróság és később a második bíróság a város keresetét elutasította. A jogerejű kir. táblai ítélet helyben hagyta az első ítéletet indokainál fogva és azért is, mert azon körülmény, hogy az 1877. évi márczius 24-én felvett ár. jegyzőkönyvben feltüntetett árverési feltételek alperes előtt részletesen felolvasva és neki; anyanyelvén megmagyarázva lettek volna, az azon árverezési jegyzőkönyvet aláírt hivatott felperesi tanuk vallomásai által beigazolvva nem lett.

Im kérde, ki oka annak, hogy az árverési feltételek nem lettek törvényszabta módon felolvasva és közzétéve? A napidij bizonyosan rendesen ki lett szolgáltatva az illető tisztviselőnek, és kik azok?

Hány évig vett a város a kérdéses malom után évi 605 frt. helyett 403 frtot és ki kártalanította ezért a várost? tett-e ezen kártalanítás avagy az eljáró tisztviselő fegyelmi eljárás alá vonása iránt a t. polgármester ur lépést? s ha nem tett — mert biztosan tudjuk, hogy nem tett, — miért nem tett lépést? avagy csak a perek megindítása a fő dolog és azok kimenetele csak minket érdekel, kik adózunk, de a polgármester urat nem?

T a n ü g y.

Visszatekintés a brassói magy. népoktatásügy multjára.*

A brassói állami iskolák a lefolyt tanévben fennállásuk 10-ik évét fejezték be. Mi ismerjük ugyan legjobban, hogy mily szerény igényű intézetei valának ezek a magyar oktatásügynek, mindazonáltal azoknak első tíz évét, mely ezen intézeteket a szélesebb körű magyar népoktatásügyre nézve annyira idegen talajon meghonosította, azokat a kitűzött cél felé irányzott törekvéseiben biztos irányba terelte, — elég érdemesnek tartjuk arra, hogy most már visszatekintsünk azoknak küzdelemteljes multjára. Érdemesnek tartjuk a visszatekintést annyival is inkább, mivel ezen iskolák, melyeket az igazi közszükség teremtett meg s a hazafias buzgalom hívott életre, rövid pályafutásuk alatt az oktatás örökbecsű érdekei mellett itt Brassóban a magyar nemzeti közszellem és a humanizmus érdekeit egyaránt szolgálták. S mint ilyenek, elválaszthatlan

kapcsolatban levén Brassóban a magyar népoktatásügy történetével, mielőtt életpályájuk főbb mozzanatait felsorolnók, ki nem kerülhetjük az itteni magyar oktatásügynek öt-idekbeli viszonyairól, a rendelkezésünkre jutott kútfők adatai nyomán, valamint a mostani iskolák felállítását megelőzőleg felekezeti jelleggel nem bíró magyar népiskolák felállítása érdekében annyi hazafias buzgalommal kifejtett törekvésekre való visszatekintést.

A magyar oktatásügynek az időben messze terjedő ezen körülményeit, s ujabban az állami jellegű magyar népoktatási intézetek fejlődésének viszonyait ismerve, ítélhetjük meg azoknak illetékes és nem illetékes helyen felvetett szükségességét, a történeti fejlődés nyomán létjogosultságát, s az adott viszonyokhoz képest elért eredményekből életrealitását.

Sietünk azonban megjegyezni, hogy a dolog természetéből folyólag a folytonos alakulás és szervezés még be nem végzett nehéz munkájában, ha nem is mutathatunk fel, fényes eredményeket — a nemzeti közszellem szolgálatában, — de annyiban mégis hiszszük intézeteinknek életrealitását, hogy az elért eredmények eléggé biztos alapon szolgálnak az államesszme képviselésére hatályosabb eszközökkel rendelkező nagyobb alkotásokra, a magyar közmívelődés magasabb intencióinak érvényesítésére.

Ezen meggyőződéstől vezéreltetve fogunk Brassóban a magyar népoktatás terén felmerült tényleges állapotoknak rövidre fogott ismertetéséhez, melyeket történeti fejlődésük három időszakra osztott. 1-ső az 1868. évi népokt. törvény keletkezése előtti, 2-ik 1868-tól 1875-ig fenforgott szükségletnek megfelelő magyar iskolák felállítása iránti törekvések, és 3-ik az 1875. év óta fennálló állami iskolák első tíz évének időszaka.

(Folytatása következik.)

Romániai ujdonságok.

1. Farra, a budapesti román konzul a kiállítás megnyitása alkalmával Bukarestben volt. Az ellenzéki lapok azt költötték, hogy a kormány hitta volna, hogy a kiállítás megnyitását ne legyen jelen. A „Telegraf” kormány lap ezt visszautasítja s ha, úgy mond, még így lett volna is, hazafias cselekedet-e ilyen módon armányt kelteni és szomszédainknál ily gyanut kelteni? Mi is felteszszük Bratianoról, hogy ilyen tapintatlanul esze ágában sem volt tüntetni. Hanem az ellenzék ép Romániában nem szokott a fegyverekben válogatni.

2. Jászvásáron, Romániának második fővárosában a nép számlálása e napokban ejtetvén meg, van 23749 román, 2752 idegen, 32925 izraelita, összesen 59427 lélek. Ebből olvasni nem tud: 16.052 román, 1.512: idegen, és 25.608: izraelita.

Ennek talán nem a magyarok az okai.

4. A romániai „Kárpátgyűlés” május 15-ét, azaz a balázsfalvi gyűlés napját Bukarestben a „Dacia” vendéglőben megünnepelte, Te Deumot is tartott. Ennek az együletnek tagjai nagyjából erdélyrészi románok s nagyobb gondot fordítanak a politizálásra, mint a hegyek mászására. Teljék kedvük.

A róm. kath. árvaházi dalestély.*)

A róm. kath. árvaház javára f. hó 9-én a Nro. 1. nagytermében, Jaschik Gyula karnagy vezetése alatt rendezett zene- és szavalati dalestély- várakozásunkat minden oldalról teljesen kielégítette. Nyilvánosan rendezett dal- és zeneestélyekkel szemben a kivánság általában három oldalú: a szellemi siker, az anyagi haszon s a közönség élvezete. Jótékony előadásoknál, úgy véljük, legfőbb az anyagi haszon, a mely mellett aztán ha még a más két kívánság is teljesül, az ilyen estélyről méltán elmondhatni, hogy az teljesen sikerült. Örömmel konstatálhatjuk, hogy a szóban levő dalestély ilyen volt.

Az áldozatkész nőegyleti tagoknak s különösen Mayer Józsefné, nemkülönben Jaschik Gyula karnagy fáradhatlan szorgalmának s a közreműködők nemes ügybuzgóságának köszönhető a szellemi siker, melynek kedves emléke még sokáig meg fog maradni a dal- és zenebarátok fogékony lelkében. Ha részletekbe bocsátkozunk, úgy véljük, helyesen ítélünk, midőn a gazdag és változatos műsor 7-ik számának „Ilse herczegnő”- című dal- mesének adjuk az elsőseget Schmid Mariska k. a. mint Ilse herczegnő ezuttal is kitett magáért. Nagy, legnagyobb szerepe volt most is, épen akkora, mily nagy és teljes vala azon meglegedés, mely énekeit kísérte, azon kellemes érzés, melyet kedves dalai a hallgatók szívébe varázsolt. Temesváry A. mint Rubezahl, s Biró S. mint Ratibor, szintén derekasan megfeleltek a vára

kozásnak, előbbi mély bariton s utóbbi tiszta tenor hangjával tűnven ki. Igen szépen hangzottak össze a kardalok is, ami egy sereg fiatal és szép leány szorgalmát hirdeté. Brennerberg V. k. a. igen kedvesen szavalt, míg Jaschik Gy. karnagy a zongorát kezelte a töle megszokott művészi biztonsággal. Második helyen Dájbukátné u. a. „Ha ő nevet”, című keringőjét említjük meg. Ezen énekdarabot Bánfi S. Blaha L.-nak írta, miből kitűnik, hogy nem valami könnyű nótá az. De azért D. ő nga. kitűnően énekelte s bizony ezen előadása koránt sem azt mutatja, hogy ő nga. csak alig egy év előtt lépett a nyilvánosság elé, fellépése több évi, szorgalmas tanulásra vall. Kellemesen lepte meg a közönséget Hartl J. k. a. hegedű solójával. Reményi „Repülj fecském”, című nehéz darabját dicséretreméltó precízitással játszák el. A Vautier k. a. intézetéből Murgulesku K. és Alexandridis M. k. a. által énekelte „Dir allein”,-című kettős dalt sűrű taps követte, és méltán, mert a két k. a. valóban bájosan énekelte. A vegyeskar által előadott S. által magyarított Májusi dal szintén kiváló pontja vala a műsornak. És így összegezve az elmondottakat ismételtelen kijelentjük, hogy a szombati dalestély szellemileg egészen sikerült.

A fennebbieket egyuttal garancia arra nézve, hogy a közönség azon része, mely a szép dal és zenében keresé a szellemi szórakozást, bőven megtalálta az óhajtott élvezetet. Az ifjabb nemzedék pedig, mely sovárogyva tekintett a táncz felé, szintén derekasan élvezett kivilágos kivraddig.

Hátra volna még az anyagi haszonról referálnunk, mely a jótékonycélu előadásoknál a legfontosabb tényező. Erről azonban, kellő adatok hiányában, nem mondhatunk biztosat. Ha a jelen voltak számából kelene következtetést vonnunk, úgy nagy haszonról szó sem lehetne. Ámde a dolog úgy áll, hogy a kath. nőegylet lelkes hölgyei a belépti jegyek legnagyobb részét előre elárusították és így, habár közönség nem volt nagy, az anyagi haszon sem maradt el....

Referens.

Szinészet.

(E. Kovács Gyula jubileuma „Pál fordulása” — Szigligettil s „Bánk bán” — Katona Józseftől).

Kedden, f. hó 12-én ünnepelte meg városunk magyarsága nagy művész vendégünk 25 éves jubileumát, mely alkalommal, ez „Pál fordulása” lépett fel. A ház zsufolásig megtelt diszes közönséggel, mely ismételtelen kitörő lelkesedéssel fogadta a művészt. A brassai magyarság jubileuma alkalmából szép meglepetésben részesítette a művészt. Mikor a függöny felgördült, ott állottak a színpadon félhold alakban a színtársulat összes tagjai, közepén a színpadnak Kovács Gyula s vele szemben a magyarság képviselőiben dr. Weisz Ignác, dr. Kádbéó Ferenc s Szterényi József, ez utóbbi az ezüst koszorút tartva kezében. A csodálkozás moraja vonult végig a termen, melyet dr. Weisz Ignác érezes hangja szakított félbe, ki gyönyörű, fenkölt szellemű beszédet intézett a művészhez. A szép beszéd következő:

„Mélyen tisztelt művész hazánkfia!

Midőn halhatatlan művészeted ragyogó útján vezéresilagod hozzánk brassói magyarokhoz is elvezetett és eljöttél ide hozzánk, hol mi magyarok saját hazánkban idegen nemzetiségek között anyanyelvünket és hazaszeretetünket sokszor csak félve és titokban ápolhatjuk, — nem a véletlen, hanem nemzetünk, a magyar nemzet géniusa hozott közénk; géniusunk, mely minden talpalatnyi magyar föld és minden magyar sziv fölött ébren őrködik, és ide hozott géniusunk, hogy magyar művészeted által szíveinket minden szépre, jóra és nemesre tanítsad és hogy közöttünk szavaiddal a hazafiságot, az igaz magyar műveltséget terjeszszed.

És te a nemzet géniusa által reád bízott ezen hivatást, melynek huszonöt év óta fölkezt bajnoka vagy, híven teljesítéd, mert művészeted, lényed, fenkölt szellemed és szavaidd által gyönyörködtetted, magaddal ragadtál és hazaszeretetet öntöttél mindnyájunk szívébe.

Fogadd ezért általam a brassói magyarság legforróbb köszönetét és fogadd a brassói magyar nők és férfiak részéről emlékül ezen csekély ajándékot — azon szívből jövő óhajunkkal: hogy az Isten sokáig éltesse!”

Riadó éljenzések, tapsvihár követte e szép szavakat, mialatt Szterényi átnyújtotta a művésznek a szép ezüst koszorút.

„Köszönöm, uraim, ezen kitüntetést, így felelt a művész, életem legszebb napjai közé fogom számítani azon rövid időt, melyet itt tölthettem. Fogadják még egyszer köszönetemet.” Az éljenek újból felharsantak, a függöny legördült s nemsokára kezdetét is vette az előadás, melyről tér szűke miatt hosszabban nem referálhatunk. Annnyit azonban mondhatunk, hogy „Pál fordulása” méltó társa volt a megelőző előadásoknak s Kovács Gyula újból új briliánzt a Kivüle méltó

* A brassai áll. népiskola jeles igazgatója, Orbán Ferencz már sajtó alá rendező a helybeli áll. iskolák ez évi programját. Az értesítő első részét gyönyörű történelmi visszatekintés képezi, a melyből ezen rendkívül érdekes mutatóváltatás közzölük

* Mely számból tárgyaltam az itteni karnagy.

dicséretet érdemel első sorban Borsodiné Paula, színtársulatunk legjobb drámai ereje.

Csőtörtőkön lépett fel utoljára a művész »Bánk bán«-ban, mely legszerencsésebb alkotásai egyike. Ez alkalomra a ruházatok az összes szereplők részére a kolozsvári nemzeti színházból voltak kikölcsönözve. Kivételesen szűk terünk miatt ezen fényes előadásról sem írhatunk többet.

A közönség lelkesedése határt nem ismert. Legálább huszonötször hívták ki a művészt. Pénteken d. u. el is utazott Kovács Gyula; reméljük, kellemes emléket vitt magával: közönségünk szeretetét.

A közönség köréből.*)

Brassó, 1885. május 10.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Gyönyörű czukrászati munkát volt alkalmam látni mult héten, még pedig Popp Zoe helybeli czukrásznál, a ki városházunkat készítette el czukorból a kiállítás számára. A valóban szép munka már el is ment a fővárosba s bizonyára lesznek bámulói városunk szép ódon városházának, a mely disze szép piacterünknek s nem, mint egy túlokos uri ember egy más, nem okosabb, helyi lapban kisütötte, csufja annak.

Jól szemügyre vettem a miniatura városházát s felfedeztem, hogy azon hiányzik valami. Mert tudtommal a városházán rajta van ezen évszám: 1526. Hihetőleg az épülés ideje. Reánk magyarokra gyászos emlékü, de nagy és nevezetes ez a szám, a mohácsi vész éve. Ez évszám hiányzott róla. Azt hittem, feledékenységből történt.

Rögtön elmentem megnézni a városházát, vajjon ott van-e még az az évszám és sajnálatomra tapasztalnom kellett, hogy biz az eltűnt onnan, szentségtelen kezek eltakarták azt.

Mi lehet ennek oka?... Csak nem sértette a mi városatyáinkat az a sokat mondó évszám ott!... Tudakozódtam utána s így tudtam meg, hogy a legutolsó meszeltetésnél lett az bemeszelve.

Igaz ugyan, hogy ennek a számnak magában véve semmi nagyobb fontossága nincs, de megvan a történelmi nevezetessége. A régész egykor örvendeni fog, ha az ódon stílusban épült házban ott fog látni egy évszámot, a mely talán bizonyos történelmi eseményekkel kapcsolatos.

Ép ezért sajnálunk kell, hogy ez évszám eltűnt a városházáról.

Azt hisszük, tévedésből történt s hinni szeretjük, hogy annak ott nem létéről a t. polgármester urnak eddig nem is volt tudomása.

Ez az oka jelen felszólalásomnak, kérni akarván a t. polgármester urat s a t. városi tanácsot, szíveskedjenek intézkedni az iránt, hogy a városház tornyára ismét alkalmazzák az ott volt számot: 1526.

Némelyek előtt nevelésnek, kicsinyesnek fog ez tűnni, de én részéről nagy súlyt fektetek arra, történelmi szempontból.

Egy brassai.

Helyi és vidéki hírek.

Színészet. Rónaszékiné Vilma urnő, a kolozsvári nemzeti színház operette- és népszínmű-primadonnája, ma szombaton kezdi meg vendégszereplését; színre kerül a „Nap és Hold” operette. Holnap vasárnap előadatik „Czigány Panna” népszínmű. — Figyelmeztetjük a t. közönséget ezen előadásokra.

Személyi hír. Megyénk érdemes főispánja, Gróf Bethlen András Ő méltósága f. hó 13-án délután a gyorsvonattal néhány napra elhagyta városunkat. Mint értesülünk, Ő méltósága néhány napot Bethlenben tölt, onnan pedig a fővárosba utazik.

Sebestyén Mihály erdélyrészi kir. főügyész a közelebbi napokban városunkba jő, hogy az építendő igazságügyi palota tárgyában a szükséges intézkedéseket a hely színén megtegye.

E. Kovács Gyula művészvendégünk pénteken, f. hó 15-én d. u. a gyorsvonattal visszautazott Kolozsvárra. A pályaudvarban mejelent kevés, de válogatott közönség s a színészek, kiktől a művész szívélyes bucsút vett.

Zene Az alsósétatéri új pavilonban f. hó 14-én este a katonai zenekar játszott hosszabb ideig. Közönség csak úgy hemzsegett a sétatérén.

Új királyi közigyűző. Mint biztos forrásból értesülünk, az elhalt helybeli kir. közigyűző, Dr. Lincz, helyébe az igazságügyminiszter Maager Ferencz helybeli szász nemzetiségű polgártársunk fiát nevezte volna ki, a ki már legközelebb el is foglalja új állomását. Ezen állomásra volt tíz pályázó, kik közül hat volt kandidálva, négy pedig kandidációba sem jött. Maager József első helyen volt jelölve.

Halálozás. Muray Lajos, az erdélyi m. k. vesztegintézeteknek fáradhatatlan és érdemekben dús felügyelőjét, városunknak egyik széles körökben ismert és általánosan tisztelt lakosát, súlyos csapás érte. A roncsoló toroklobb elragadta Margit nevű kedves kis leányát, kit f. hó 12-én helyeztek el örök nyugalomra. A korán elhunyt kedves leányka, a ki fiatal kora dacára is élénk elmebeli tehetséget árult el, magával vitte a mélyen gyászoló szülők örömét, kiket e csapás nagyon, igen nagyon lesújtott. A kisednek legyen könnyű a hant, legyen ő örangyala a sokat próbált apának s családnak, a gyászoló pedig fogadják szívünk mélyéből erdő őszinte részvétünket s leljék vigaszukat többi kedves gyermekeikben, fájdalmukat pedig könnyítse annyiak meleg részvéte.

Csillagászat. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium két kiküldött tisztje (1 őrnagy, 1 százados), a »Fellegvár« északi oldalán a löportorony szomszédságában felállított deszkabódéból az égitestek megfigyelését megkezdette. Ezen munkát az 1883-dik évbeli munkafolytatása. Köztudomásu, hogy akkor a működési vonal Szerajevóig terjedt. A mostani megfigyelési vonal Kolozsvár-, Budapest-, Lemberg-, Csernoviczen át Krakkóig terjed, hol a fő megfigyelési telep van felállítva. Az állomások egymás között a táviró segítségével közlekednek, mely célra a helybeli táviróállomástól egy tisztviselő van kirendelve.

Nyilvános köszönet. A brassói m. kir. állami iskolák által f. hó 11-én tartott majális alkalmából iskolaügyünknek egy nemes barátja — nevének elhallgatása mellett — egy diszes nemzeti lobogót adományozott intézetünknek. Fogadja a magát megnevezni nem kívánó tanügybarát áldozatkészségeért iskoláink nevében szívélyes köszönetemet. — Brassó, 1885. május hó 12-én. Orbán Ferencz, az áll. iskolák igazgatója.

Postakésés. A budapest-brassói mozgóposta f. hó 15-én egy órai késéssel érkezett Brassóba, mivel az apáczai állomáson a gőzkazánt nem tudták vízzel megtölteni és a közelebbi állomásokról gyűjtöttek vizet egy órai időtartam alatt. Ugy látszik, hogy az apáczai állomás vízhiányban szenved!

Sajtóper tárgyal 9-én a m.-vásárhelyi esküdtszék, mely Könczey Miklóst a Cseh Károly egészségügyi felügyelő által indított sajtóperben 10 szóval kettő ellen felmentette. A hallgatóság megéljenezte a verdiktet.

Verhovay Gyulát s Lajost a budapesti kir. tábla a sikkasztás és sajtóvétség vádjára alól felmentette.

Érdekes kuriózum lesz már legközelebb látható az iparsarnokban. A trónörökös párnak eléggé sikerült arczépe ez, mely azonban sem festve, sem rajzolva nincs, hanem 14,000 írott szóból van összeállítva. Ezekből elolvashatja az ember a trónörökös párnak élettörténetét s nászünnepélyének leírását, ha ugyan nem becsüli többre szeme épségét, mint a siklósi születésű Hegyesi Ilon kisasszony, a ki e képeket jobb ügyre méltó fáradsággal és ügyességgel összeállította.

Műkedvelői előadás Bukarestben. A Bukaresti magyar önálló műkedvelő társulat folyó évi május hó 24/12-én (pünköst első napján) az „Orpheum”-színházban tánczczal egybekötött színi-előadást rendez, mely alkalommal színre kerül: „A eszmadia mint kísértet,” eredeti népszínmű dalokkal és tánczczal, írta Szigeti József, rendező Bakay Antal. A tiszta jövedelem a társulat diszleteire és zászlójára fordítatik. Szünóra alatt a műkedvelő társulat dalköre, Prokupek Ferencz társulati karnagy vezetése alatt fogja a n. é. közönséget mulattatni. A tánczdarabokat kettős zenekar játsza.

Párisban kitüntetett magyar. A párisi kocsi-gyártóknak és műrajziskolájának bíráló bizottsága, Gergely Kálmán kolozsvári kocsinyerger segédet, a tanfolyam végén tartott rajzpályázaton három pályadíjjal tüntette ki. Nevezett a földm., ipar- és kereskedelmi miniszterium ösztöndíját élvezi.

Magyar mise horvát templomban. Verőcéről (Szlavónia) írják lapunknak, hogy ott e hó 10-én a Württemberg 6-ik huszárezred papja magyarul misézett, a huszárokat meggyónította, s azután olyan hatalmas egyházi beszédet tartott, hogy gyönyörűség volt hallani.

Gyászmise a martyrokért. Zrinyi és Frangepán kivégeztetésének 214-ik évfordulójának emlékére, mint a »Fiume« írja, a fiumei horvátok a terszattói barátok templomában m. hó 30-án ünnepélyes gyászmisét tartattak, melyen szép számú közönség jelent meg.

Anyagyilkos válegény. Iszonyu büntetést követelt el Doloja Lomnica horvátországi faluban egy Arbanas Péter nevű legény, a ki jegyben járt Brezek Franciska nevű samobori leánnyal, de anyja, özvegy Arbanas Katalin nem akarta megengedni, hogy fia a

leányt nőül vegye. E miatt gyakori czivódások fordultak elő és ezek annyira felbőszítették a fiut, hogy elhatározta édes anyját megölni. Mult hó 28-án éjjel menyasszonyával együtt megtámadta anyját és addig fojtogatta a szerencsétlen öreg asszonyt, amíg az meghalt. Menyasszonya azzal segített neki, hogy megkötözte az öreg asszony lábait. A szomszéd szobában levő háziak mitsem vettek észre, oly gyorsan történt az egész. A gyanu Arbanas Péterre irányult, akit kedves galambjával együtt átadtak a zágrábi fenytő törvényszéknek.

Gazság. Passau mellett a bécs-kölni vasut vonalon valami Zirnbauer nevű egyén az összes váltókat összezavarta. Szerencsére észrevették a gazemberséget. Azt hiszik, hogy örülségében követte el.

A kivándorlók figyelmébe. Ezentul az Amerikába érkező személyszállító hajók a legszigorubb vizsgálat alá vettetnek. Hivatalos rendeletek értelmében, ha ily vizsgálat alkalmával az utasok között elítelt, büntetett, elmeháborodott, hülye vagy oly egyén találatnék, ki teljesen vagyontalan és magáról a nélkül, hogy a nyilvánosság terhére esnék, gondoskodni nem képes, azoknak a partraszállás meg nem engedetik. Külföldön elítelt büntetett (kivéve a politikai büntetteket) megérkezés után azon országba, hová való és a honnét jött, azonnal visszaküldetik.

Az ötvenedik üngyilkos. Szomorú jubileumot ünnepelt a monte-carló híres játékbarlang e hó 5-én. Mint Nizzából írják, 1884. decz. óta az ötvenedik ember végezi ki magát a játék miatt. A boldogtalan, a ki 300,000 lírát vesztett el a játékteremben, felakasztotta magát a monte-carló Hotel de Russie egyik szobájában.

Hatszoros gyilkosság. Württembergi Badelshausenben egy takács hétfőre virradó éjjel meggyilkolta öt gyermekét s aztán saját 72 éves anyját. Áldoztainak fejét baltával hasogatta ketté s aztán rájuk gyujtotta a házat.

Egy afrikai utazó halála. Nachtigall dr., a hirneves afrikai utazó, mint Berlinből jelentik, meghalt. Nachtigall a közép-afrikai néger-államok ismertetésével nagy szolgálatot tett a földrajzi tudománynak, s az utóbbi években főkonzuli minőségben Németország kereskedelmi érdekeit képviselte a nyugot-afrikai partvidéken. Halála ápril 20-án történt, nyílt tengeren, a „Möve” német ágyunaszádon. Holttestét a Palmas-fokon temették el.

Halálos kigyócsipés. Északesehországi Oberleutensdorfból a következőket írják: Az érchegegyesek közt fekvő Willersdorfból, közel a szász határokhoz, ápril utolsó hetében Honiczka erdész 15 éves leányának lábát egy vipera megcsipte, s a leány e csipés következtében néhány nap múlva meg is halt.

Ehető föld. Sura-Baja közelében a legifjabb tertiär korszak földrétegei között van egy faj, melyet lemezekre hasítva, tűzön megszáritva, mint eledelt a kereskedésbe hoznak. A vad nép gyomortölteleknek eszi, úgy, a hogy találja. A nevezett föld — nem tudományosan — megvizsgálatván, semmiféle tápláló részeket nem tartalmaz, tehát tápszerűl semmi esetre sem használható. De mivel megnevesítve zsiros, lágy tapintatu, eme physikai tulajdonságáért élvezik a vadak éhségük csillapítására.

Ingatlanok birói árverezése május hó 20-áig.

Tőresvár-Predealon folyó hó 18-án délelőtti 9 órakor Dusiescu Georgenak Predeal községben levő ingatlanai 421 frt kikiáltási ár mellett; az árverezést a zernesti kir. jbiróság foganatositja.

Türkösben a községi irodában, f. hó 18-án d. e. 9 órakor Konstandin Juonné-nak Türkös községben levő ingatlanai 84 frt kikiáltási ár mellett; f. hó 19-én d. e. 9 órakor a néhai Golez Barbuné és Reveica hagyatékaikhoz tartozó ingatlanok 82 frt kikiáltási ár mellett.

Csernátfaluban a községi irodában. F. hó 20-án d. e. 9 órakor Székely Annának a csernátfalusi határon levő ingatlanai 250 frt kikiáltási ár mellett; f. hó 21-én d. e. 9 órakor Partin Istvánné-nak a csernátfalusi határon levő ingatlanai 83 frt kikiáltási ár mellett. A türkösi és csernátfalusi árveréseket a hosszufalusi kir. jbság foganatositja.

Irodalom.

Az »Ország-Világ« legújabb száma következő tartalommal jelent meg: »Kiddlt keresztfa«, elbeszélés Sümegi Kálmántól; »A budai várban«, Dalmady Győző hazafias költeménye; »A falu urai«, Tolnai Lajos regényének a folytatása; »A lányok nevelése« Kemenczy Kálmántól; »A szegedi színház« Kovács Jánostól; »A mi kiállításunk« Benedek Elektől; »Hogy ment haza az öreg Plunkett«, Bret Harte felbeszélése; »Piros és halvány« Palágyi Lajos költeménye; »Az angol-oroszi viszály«, Divathóbortok; »A májusi löversenyek«, »A hét története«, Székely Huszártól. — Képek: A szeged színház égése; »Az erkélyen«, »Menet az Andrássy-uton«, »A kiállítás megnyitása«, ezenkívül 9 kép Af-

*) Az e rovat alatt megjelenő közleményekért nem vállal felelősséget a szerk.

ghanisztánból stb. Végül az állandó rovatok: Tudomány és irodalom, színház és művészet, újdosságok, a kiállításról, nők világa, könyvpiaç, vidéki élet, sport, hymen, gyászrovat, innen-onnan, rejtvények. — Az „Ország-Világ” előfizetési ára félévre 5 frt.

Közigazdaság.
Országos kiállítás.

Az országos kiállítás bizottsága következő körlevelet intézte valamennyi gazdasági egyesülethez és kerületi bizottsághoz:

„Az országos kiállítás látogatása czéljából Budapestre utazni kívánó vidéki gazdaközönség nagy része akként óhajtja látogatását berendezni, hogy egyuttal a nagyobb állatkiállításokat is megtekinthesse. Felhivom ennél fogva czim figyelmét azon körülményre, miszerint f. évi május hó 17—24. napjain a nemzetközi hizott juh- és hizottszarvasmarha-kiállítás; f. évi május hó 20—30. napjain pedig a nemzetközi tenyészkiallítás fog megtartatni, és felkérem, hogy ezt minden alkalmas módon a vidéki gazdaközönség tudomására hozni sziveskedjék, annyival is inkább mert május hóban a gazdák elfoglaltsága sem oly nagymérvű, hogy a kiállítás látogatásában akadályoztatnék, és előreláthatólag a kiállított tenyész-állatok nagy része eladó lesz, mi által a nyájknak kiváló példányokkal való erősítésére kedvező alkalom nyílik.

Budapest, 1885. évi május hó 9-én.

Matlekovies.

Nyílt tér.)*

Egy gyönyörű konzol tükörrel ingyen!!

Minden negyedévben egy értékes tárgyat sorsolunk ki előfizetőink között teljesen ingyen, így az első negyedben egy faragványos konzol-asztalt tükörrel sorsolunk ki. A kisorsolt tárgyak értéke sohasem lesz kisebb 80 frtnál.

A ki ezen kedvezményben akar részesülni, az fizessen elő mielőbb az **Élet** című folyóiratra, mely teljesen új irodalmi irányt fog képviselni s nagy feltűnést fog kelteni az írói körökben s a közönségnél.

Az „**Élet**” kiállítása diszes lesz s minden hónapban egyszer jelenik meg és előfizetési ára negyedévre *csak 1 forint.*

Előfizetések mielőbb az „**Élet**” kiadóhivatalába: Budapest VII. kerület, Dohány-utca 54. sz. I. em. 14. ajtó alá intézendők.

Az „**Élet**” szerkesztője egyik ismert írónk lesz „**Unitárius**” név alatt.

Az első szám április végén jelenik meg.

*) Ezen rovat alatt megjelenteknek sem tartalma, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.

Piaczi árak

Brassóban, 1885. május 15-én.

H e t e t i t e r	Buza	legszebb	7.—
		közepes	6.60
		vegyes	6.20
	Rozs	legszebb	3.80
		közepes	3.60
	Árpa	legszebb	4.—
		közepes	3.70
	Zab	legszebb	2.60
		közepes	2.40
	Törökbuza		4.—
K l o g r .	Kása		4.50
	Borsó		6.—
	Lencse		7.40
	Fuszulyka		4.—
	Lenmag		9.50
	Burgonya		.80
	Marhahus		—44
	Disznóhus		—48
	Juhhus		—
	Faggyu (friss)		—32

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 május hó 16-án.

Román papirpénz à 20 frankos	8.80 vétel	8.85 eladás.
ezüstpénz à 20	8.66	8.70
Napoleon d'or (aranypénz)	9.86	9.88
Török lira	11.15	11.20
Orosz imperial	10.12	10.17
Arany	5.80	5.84
Orosz papirruble	121.—	122.—

Felelős szerkesztő: **Szterényi József.**

Kiadótulajdonos: **Alexi könyvnyomdája.**

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 319/1885.

(118) 1—3

Árlejtési hirdetmény.

Csik-Gyimes m. kir. vesztegállomáshoz tartozó kápolnánál szükséges átalakítási és kijavitási munkálatok foganatosítását a nagymélt. földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi magy. kir. miniszterium f. évi 23,125. sz. a. kelt rendelettel engedélyezvén, ezen építkezés biztosítására ezennel nyilvános árlejtés hirdettetik.

A költségvetésileg előírányzott vállalati összeg 1206 frt 55 kr, azaz *egyezer kétszáz hat forint és ötvenöt krajczárban* van megállapítva, mely összeg az árlejtésnél a kikiáltási árt képezendi.

Köteles minden vállalkozni kívánó az árlejtés megkezdése előtt az előírányzott vállalati összegnek 10%-át bánatpénzül azonnal készpénzben letenni.

Az árlejtési tárgyalás a csikgyimesi m. kir. vesztegállomás vezetősége által f. 1885. évi június hó 1-én délelőtt 10 órakor a csikgyimesi m. kir. vesztegállomás irodájában fog megtartatni, mire vállalkozni kívánók azon figyelmeztetés mellett hivatnak meg, miszerint az ezen építkezésre vonatkozó terv és költségvetés a cs. gyimesi m. k. vesztegállomásnál mindenkor betekinthező.

Brassó, 1885. május hó 14-én.

A m. kir. vesztegintézetek felügyelősége.

Sz. 2552/1885.

(113) 3 3

Hirdetmény.

A helybeli tekintetes városi képviselő-testület által Brassó város részére folyó évi márczius hó 26-án hozott határozatával megállapított piaczi rendszabály folyó hó 13-tól

kezdve f. hó 27-éig bezárólag e tanács iktatói helyiségében a szokásos hivatalos órák közt közbetekintésre ki van tűzve.

Mi is azon megjegyzéssel köz tudomásra hozatik, miszerint azon rendszabály intézkedései ellen netalán emelendő felebbezések ugyan a közbetekintésre kitűzött határidő alatt ezen tanácshoz benyujtandók.

Brassó, 1885. május hó 6-án.

A városi tanács.

379 1885. szám.

Hirdetmény.

A nagymélt. m. kir. közmunka- és közlekedési miniszterium a 1885. évi április hó 30-án kelt 175. számú rendeletével a torda-nagyszeben-brassói államút 225—226. klm. szakaszán lévő 405. számú sárkányi hid helyreállítását 14562 frt 63 kr. összeg erejéig engedélyezte, melyből a folyó évben csak 8500 forint leend kifizetve.

A fentemlitett munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1885. évi május hó 27-ik napjának d. e. 10 órájára a fogarasmegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, s a részletes feltételekben előirt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben ékezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

Kelt Fogarason, 1885. május 4-én.

A m. kir. államépítészeti hivatal.

(108) 3—3 Sampek, kir. főmérnök.

Szám 1946.—1885.

Hirdetmény a folyó évi adókiivetés és előírás tárgyában.

Az 1883. évi XLIV. törvénycikk 18. §-sa értelmében ezennel az alólirt városi adóhivatal részéről köz tudomásra hozatik, miszerint a tekintetes m. kir. adófelügyelő irtól ide beérkezett folyó évi adóösszeírás és kiivetési lajstromok, és pedig:

- 1-ször az 1885. évi házadó-kiivetési lajstromok,
 - 2-szor az 1885. évi I., II. és IV. osztályu kereseti adóról szóló kiivetési lajstromok,
 - 3-szor az 1885. évi tőkekamat- és járadék-adó kiivetési lajstromok, és ezen adó után kirótt általános jövedelmi pótdadó ezen adóhivatalnál folyó évi május 16-iktól bezárólag 30-ig délelőtt 9—12 óráig, és délután 3—5 óráig közszemlére ki vannak téve.
- Ezen kitett adólajstromokban foglalt adótételek ellen a netáni felszólamlásaitkat és pedig:
- a). azon adózók, kik a fenn megnevezett adónemek közt egyikével már a mult évben voltak megróva, 15 nap alatt, azaz Majus hó 30-ig bezárólag.
 - b). azon adózók azonban, kik a fennt idézett kiivetési lajstromokban megállapított egyik adóval a folyó évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvcskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt.

a közigazgatási bizottsághoz irányozva beadhatják.

A felebbezések a kiivetett házadótételek valamint az I és II oszt. kereset adó ellen a helybeli polgármester urnál illetőleg a tekintetes városi tanácsnál benyujtandók.

Azon felebbezések pedig, melyek a IV. oszt. kereseti adótételek, a tőkekamat és járadék-adó, valamint az ez után kiivetett általános jövedelmi pótdadó ellen irányozva vannak, a helybeli tekintetes magyar királyi adófelügyelő urnál betervejstendők.

A fent említett határidő után benyujtott felebbezések mint elkésettek egyszerűen vissza fognak utasittatni.

Végül az összes adózók ezennel felhivatnak, ezen városi adóhivatalnál a folyó évi adótartozásai előírása végett az adófizetési ivecikkel együtt minden késedelem nélkül megjelenni.

Kelt Brassóban, 1885. évi május hó 15-én.

(120) 1—3

A városi adóhivatal.

— A bőr új zománczát mindig megtartja. —

József főherczeg

s a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter és számos főúr, gazda és állatorvos a legnagyobb elismeréssel tüntette ki

Nemencsek J. és társa

kizárólagosan szabadalmazott találmányait, u. m.

- fekete bőrkenőcs, 1 kiló bádogdobozban 1 frt. 20 kr;
 - sárga bőrkenőcs, 1 kiló 1 frt 60 kr;
 - géphajtó-szijkenőcs, egy kiló 1 frt 40 kr;
 - velencei kettős bőrlakk, 1 liter 3 frt;
 - bőrmosó szappan, egy nagy darab 1 frt;
 - állat-gyógy- és patakenőcs, 1/2 kiló 2 frt;
 - fekete viasz, egy nagy darab 1 frt; — s a hies gyógyerejű
- Sultana növény-szappan, egy doboz ára 1 frt.

Nemencsek J. és társa

első magyar, kizárólag szabadalmazott fekete bőrkenőcs, bőrlakk, állat-, gyógy- s gyógynövény pipere-szappan gyára.

— A fent kitett találmányokból kisebb mennyiség is megrendelhető. —

Czim: Budapest, X. Kőbánya, Lázár-ház.

Miután igen sok visszaélés történik áruiimmal, figyelmeztetem a nagyérdemű közönséget, hogy egyedül a nálam rendelt és gyáramból küldött áruért vállalom felelősséget.

— A cipő nem zsírosítja el a ruhát. —

Hirdetmény.

Egy 8 és egy 6 lóerejű, a legjobb karban levő és aránylag keveset használt *Robey és Társa-féle gőzeséplőgép* a hozzá tartozó kazánokkal és mindennemű felszereléssel rendkívül olcsó árban és esetleg igen kedvező feltételek mellett eladó. — Megtekinthető Uzonban Mantsu Theodornál.

Ugyiszintén egy a legjoabb karban levő, rendkívül erős szerkezetű, 20 lóerejű *Locomobül, darmstadti gyártmány*, továbbá 2 velencei módozatra fából épült *fűrész Gatter* egy és két késre alkalmazható, azonkívül egy *körfűrész asztalostól*, egy *fűrészfogvágó gép* egy *fűrészélesztő gép* és többnemű fűrésztelephez szükségeseltető eszközök jutányos áron eladók. — Értekezhetni a tulajdonos

(88) 6—

Malcher Móránál, Brassóban

(93) 5—8

Dr. MYSZ EDE

orvos-, sebésztudor, szülész, szemésmester, műtő, volt országos szemorvos
tisztelettel tudatja, hogy ujra

Brassóban mint gyakorló orvos telepedett meg és

Fekete-utczában a tehénpiacczal szemben

— 339-ik házszám alatt, (a J U G A-féle házban) —

fogorvosi műtermet

nyitott, melyben mindennemű a fogak megtartására, helyreigazítására stb. való orvosi működést végez s elveszett fogakat mesterséges kaucsuk vagy arany lemezű műdarabok vagy egész fogsorok által pótol.

Foghuzás **kéjgáz** alkalmazása mellett, vagy a nélkül is.

Mérsékelt ár — kívánatra minden egyes munkánál előre tudtul adatik.

— Rendel délelőtti 10-től déli 1 óráig, és délután 3-tól 4-ig; —
vasárnapon és ünnepeken csak délelőtt.

Foghuzás és tanács szegények számára 9—10-ig ingyen.

4529./1885. szám.

alisp.

Hirdetmény.

Brassómegye közigazgatási bizottsága az 1885. évi 286, 287, 288, 294. és 295. számú rendeletével a törvényhatósági utakon folyó évben teljesítendő munkálatokat engedélyezte, és pedig:

- 1) Az ó-sánczi uton az I. III. és VIII. sz. Előmeret-költségvetés szerinti helyreállításokat (1312 frt + 1205 frt 86 kr + 338 frt) 2855 frt 86 kr.
- 2) Az ó-sánczi út 0—10. klm. szakaszán a II. IV. V. VI. és VII. sz. műv. sz. munkákat (196 frt + 147 frt 37 kr + 181 frt 63 kr + 181 frt 40 kr + 440 frt) 1146 frt 40 kr.
- 3) A Keresztényfalva—Volkány—Fekete-halmi uton levő 3 számú átereszt építését 180 frt.
- 4) A Tatráng—Bodzai uton levő 2. sz. hid javítását 1200 frt.
- 5) Utárkok kiemelését több uton . . . 1270 frt.
- 6) A Prázmár—Bodzai utoni Tatráng-hídnál korlátokat Háromszék megye határan 269 frt.
- 7) Kerékvetők felállítását több uton . 941 forint erejéig.

A fentemlített munkálatok foganatosításának biztosítása czéljából az 1885. év május hó 23-ik napjának délelőtti 9 órájára a brassómegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi-
val inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni. — Az 1., 2., 3., 4., 5., 6. és 7. szám alatt felsorolt munkálatokra külön-külön ajánlat lesz benyújtandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban, naponkint megtekinthetők.

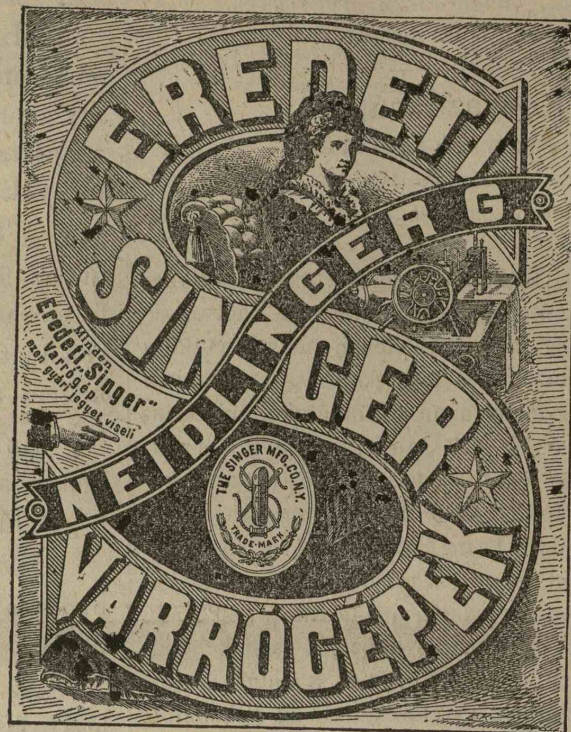
Kelt Brassóban, 1885. évi május hó 7-én.

Roll Gyula,
kir. tanácsos alispán.

(119) 1—3

NEIDLINGER G.

BRASSÓ, nagy-utca 492. szám a.

NEIDLINGER G.
BRASSÓ, nagy-utca 492. szám a.

Házi használatra, fehérnemű-varrásra.

valamint

szabók, cipészek, kárpitosok,

nyergesek, kalaposok stb. részére.

(79b)2—10

Az eredeti SINGER varrógépek.

minden más gépektől különböznek:

a mechanizmus tökéletessége, egyszerű szerkezet, tehát könnyű kezelés, felülmúlhatatlan munkaképesség és tartósság által.

NEIDLINGER G., Brassóban, Nagy-utca, 492. sz. a.

Kiadó szállások.

Bolonyában, mester-utca

333. szám alatt

emeleti és földszinti kisebb-nagyobb szállások

kiadók

és azonnal elfoglalhatók.

(107) 5—12

(89) 4—6

Egy szép nagy

bolthelyiség

a főpiaczon, Lensor 26. szám alatt, valamint egy a főtérre néző lakás a második emeleten azonnal kiadó.

Bővebbet ugyanott az első emeleten.

A torontálmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben EZÜST DISZ-OKLEVELET nyert.
A bécsi 1883. évi nemzeti. gyógyász. kiállításon EZÜST ÉRMET nyert.
A triesti 1882. évi kiállításon BRONZ-ÉRMET nyert.
A gráci 1880-ik évi országos kiállításon
ELISMERÉSI OKLEVELET
nyert.

A MOHAI
ÁGNESSA
FORRÁS

háznak egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVIZE

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. kir. udv. szállítónál,
Budapesten.

Ugyiszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000
palaczk.